

Kokousmuistio

11.9.2024

VN/12570/2024;
YM034:00/2024

Jätelaki II -seurantaryhmän 1.kokous

Ti 18.6.2024 klo 13.00–15.00
Ympäristöministeriö/Teams

Osallistajat:

Tarja Anttonen, Kierrätysteollisuus ry
Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry
Jutta Laine-Ylijoki, Suomen Kiertovoima KIVO ry
Tuulia Innala, Suomen kuntaliitto
Lasse Pöyry, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Heidi Ruohonen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Iiro Ihanamäki, työ- ja elinkeinoministeriö
Riitta Levinen, ympäristöministeriö
Jussi Kauppila, ympäristöministeriö (sihteeri)
Johanna Routio, ympäristöministeriö (vpj)
Anna-Maija Pajukallio, ympäristöministeriö (pj)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen, jonka jälkeen jäsenet esittäytyivät.

2. Seurantaryhmän tarkoitus, tehtävät ja toimintaperiaatteet

Todettiin seurantaryhmän tarkoitus, tehtävät ja toimintaperiaatteet: seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja tukea jätelaki II hankkeen työtä. Seurantaryhmä toimii lisäksi yhteistyöelimenä sekä tiedonvaihdon foorumina.

Seurantaryhmän työstä ei laadita loppuraporttia. Seurantaryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Seurantaryhmälle esitelty valmisteluaineisto on tarkoitettu seurantaryhmän jäseniä ja niiden taustaorganisaatioita varten. Vaikuttaminen tapahtuu seurantaryhmässä, ei julkisuudessa. Seurantaryhmän kokouksista laaditaan lyhyet keskustelumuistiot, jotka julkaistaan hankeikkunassa.

3. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelma ja jätealan kilpailuneutraliteettia koskevat kirjaukset

Johanna Routio esitteli hallitusohjelman jätehuoltoa koskevat kirjaukset, jotka koskevat jätelakia ja hankintalakia. Keskustelussa todettiin, että vaikka jätelain muuttaminen on hallituskaudella jaksotettu osiin I-III, hankkeet limittyvät toisiinsa aikataulujen eläessä.

4. Hankintalakityöryhmä

Todettiin, että TEM on asettanut hankintalakityöryhmän, jonka tavoitteena on antaa HE syysistuntokaudella 2025. Jäteala on ainoa toimiala, jolla erityinen ulosmyyntiraja (10 %).

Jätehuollon kannalta mutkikkaampi asia on hallitusohjelmaan kirjattu sidosyksikön vähimmäisomistusraja 10 %. Hallituksella on tahtotila noudattaa hallitusohjelman kirjauksia tiukasti, ja

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

siitä poikkeamiselle pitää olla vahvat perustelut. Linjaus poikkeamisen mahdollisuudesta on tuloslaikaisintaan elokuussa. Todettiin, että poikkeusta koskevan linjauksen sisältö vaikuttaa olennaisesti jätelain kaikkien uudistusten valmisteluun, koska 10 % vähimmäisomistuksen edellyttäminen kuntien jätehuoltoyhtiöiltä johtaisi merkittävään rakenteelliseen uudistukseen kuntien järjestämässä yhdyskuntajätehuollossa.

Todettiin, että myös kilpailulain neutraliteettisääntelyn toimivuutta arvioidaan erillisen selvityshenkilön toimesta. Arviointi on yleinen, eikä siinä käsitellä sektorikohtaisia asioita. Työ valmistuu loppuvuodesta 2024.

5. Jätelaki II hankkeen aikataulu ja sisältö

Hankkeen alustavan aikataulun mukaan HE luonnos olisi lausunnoilla keväällä 2025 ja HE annettaisiin syksyllä 2025. Todettiin kuitenkin, että aikataulu on haastava ja voi mennä uusiksi.

Valmistelun pohjaksi teetetään selvitys, jossa tuotetaan taloustieteellinen analyysi jätemarkkinoiden rakenteesta sekä erilaisia sääntelyvaihtoehtoja kilpailuneutraliteetin parantamiseksi alalla. Todettiin, että teetetävän selvityksen kysymyksenasettelua on hankala valmistella ennen kuin kuntien vähimmäisomistusosuutta koskevasta poikkeamismahdollisuudesta on tehty linjaus.

Keskusteltiin alustavasti selvityksen sisällöstä. Todettiin, että hallitusohjelmakirjausten toteuttaminen sellaisenaan ei riitä. Sääntely ei toimi nyt tarkoitetulla tavalla, ja siksi sitä on rakennettava puhtaalta pöydältä uusiksi. Selvityksessä tunnistettaisiin 3-4 erilaista sääntelyvaihtoehtoa, sisältäen kaikkien aihepiirin kannalta olennaisten jätelain säännösten kriittisen arvioinnin, mukaan lukien 33 § (TSV), 43 § (kunnan tehtävien siirto jäteyhtiölle) ja 145a § (ulosmyyntiraja).

Sääntelyn tavoitteena on yhtäältä varmistaa kilpailuneutraliteetin toteutuminen, mutta toisaalta myös jätehuollon järjestyminen ja ympäristönsuojelu.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Seuraavaa kokousta ei päätetty. Sovittiin, että kokousaikatauluun palataan elo-syyskuussa, kun tiedetään, miltä pohjalta valmistelua jatketaan.

8. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 14:30.

Jakelu

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet